

Ierosināta lieta par Ministru kabineta noteikumu normām, kas nosaka miruša pacienta mantinieka tiesības prasīt no Ārstniecības riska fonda atlīdzību par pacienta dzīvībai un veselībai nodarīto kaitējumu un ārstniecības izdevumiem

Satversmes tiesas 2. kolēģija 2017. gada 20. decembrī ierosināja lietu “Par Ministru kabineta 2013. gada 5. novembra noteikumu Nr. 1268 „Ārstniecības riska fonda darbības noteikumi” 3.¹ un 15. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 64. pantam”.

Apstrīdētās normas

Ministru kabineta 2013. gada 5. novembra noteikumu Nr. 1268 „Ārstniecības riska fonda darbības noteikumi” (turpmāk – Noteikumi Nr. 1268) 3.¹ punkts:

“Pacienta nāves gadījumā atlīdzības prasījuma iesniegumu ir tiesīgs iesniegt pacienta mantinieks, pievienojot apliecību par laulātā mantas daļu vai mantojuma apliecību.”

Noteikumu Nr. 1268 15. punkts:

“Pacienta nāves gadījumā atlīdzību izmaksā pacienta mantiniekam proporcionāli mantojuma daļai, ja ir iesniegts atlīdzības prasījuma iesniegums un apliecība par laulātā mantas daļu vai mantojuma apliecība.”

Augstāka juridiskā spēka norma

Satversmes 64. pants: “Likumdošanas tiesības pieder Saeimai, kā arī tautai šinī Satversmē paredzētā kārtībā un apmēros.”

Lietas fakti

Lieta ierosināta pēc Administratīvās rajona tiesas (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikuma. Pieteikuma iesniedzējas tiesvedībā ir administratīvā lieta, kuras ietvaros pieteicēja administratīvajā lietā, pamatojoties uz apstrīdētajām normām, lūdz izdot administratīvo aktu, ar kuru Ārstniecības riska fondam tiktu uzlikts pienākums izmaksāt

viņai atlīdzību par viņas mirušās mātes dzīvībai un veselībai nodarīto kaitējumu, tai skaitā morālo kaitējumu, un ārstniecības izdevumiem.

Pieteikuma iesniedzēja norāda, ka saskaņā ar Pacientu tiesību likuma 16. panta pirmo daļu tiesības saņemt atlīdzību no Ārstniecības riska fonda ir vienīgi pašam pacientam, savukārt Ministru kabinets ar apstrīdētajām normām, kas pieņemtas saskaņā ar Pacientu tiesību likuma 16. panta trešo daļu, esot šādas tiesības piešķīris arī mirušā pacienta mantiniekam.

Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka no Pacientu tiesību likuma 16. panta trešās daļas neizriet pilnvarojums paplašināt to subjektu loku, kuri tiesīgi saņemt atlīdzību no Ārstniecības riska fonda. Tātad, pieņemot apstrīdētās normas, Ministru kabinets esot pārkāpis Pacientu tiesību likuma 16. panta trešajā daļā noteiktās pilnvarojuma robežas un tādējādi neesot ievērojis varas dalīšanas principu. Līdz ar to apstrīdētās normas neatbilstot Satversmes 64. pantam.

Tiesas process

Satversmes tiesa ir uzaicinājusi Ministru kabinetu līdz 2018. gada 20. februārim iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lietas sagatavošanas termiņš ir 2018. gada 20. maijs. Par lietas izskatīšanas procesa veidu un datumu tiesa lemj pēc lietas sagatavošanas.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājaslapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Ketija Strazda

Satversmes tiesas priekšsēdētāja palīdze

Ketija.Strazda@satv.tiesa.gov.lv

67830737, 26200580